

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego.

1. posiedzenie 5. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 10. stycznia 1894.

Treść: Zagajenie sejmu. Powołanie prowizorycznych sekretarzy i kwestorów. — Mowy JE. Marszałka kraj. i Namiestnika. — Wzmianki pośmiertne o posłach: Zyg. Kozłowski, Mazarakim, Golejewskim i Sirce. — Udzielenie urlopów pp. Dunajewskiemu, Madejskiemu, Jaworskiemu, Paszkowskiemu, Popowskiemu, Rogojskiemu i Strękowski, Rom. Potockiemu, Asnykowi, Borkowskiemu, Lud. Wodzickiemu, Horodyskiemu Kornelowi, Grossowi, Pietruskiemu, bis. Kułowskiemu i Łobosowi. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy budowniczej dla pomniejszych miejscowości i zmiany ustawy budowniczej z 4. kwietnia 1889 Nr. 31. Dz. u. kr. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy Kryczka w pow. Bohorodczańskim o przyjęcie na fundusz krajowy kwoty 705 zł 80 ct. względnie 724 zł. 96 ct. a. w. należącej się gminie m. Budapesztu za utrzymanie czworga małoletnich sierót po ś. p. Jerzym Daszkiewiczzu. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy Fallenberga w pow. Dobromilskim o przyjęcie na fundusz krajowy kwoty 564 zł. 33 ct. a. w. należącej się gminie m. Budapesztu za utrzymanie Anny i Karola Majerów. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy Czarnołośce w powiecie Tłumackim o przyjęcie na fundusz krajowy kwoty 230 zł. 16 ct. a. w. uiszczonej gminie m. Stanisławowa tytułem zwrotu kosztów utrzymania sierót po ś. p. Włodzimierzu Raczyńskim. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia przysiółka Kalasantówki ze związku gminy politycznej Bucniów pow. Tarnopolskiego, a przydzielenia go do gminy politycznej Chodackowa wielkiego w tym samym powiecie. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych tudzież o organizacji krajowej służby dozorców melioracyjnych. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy Łątki dolnej o przyjęcie na fundusz krajowy kwoty 312 zł. 90 ct. tytułem kosztów utrzymania nieletniego Jana Jagielskiego w Budapeszcie. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu funduszu krajowego na rok 1894. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o dalszych czynnościach w sprawie konwersyi długu indemnizacyjnego i w sprawie urządzenia administracji pożyczek krajowych. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ulg dla W. Ks. Krakowskiego z powodu konwersyi długu indemnizacyjnego. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia płac nauczycieli stolarstwa i tokarstwa tudzież nauczyciela rysunków i snycerstwa przy szkole wydziałowej męskiej w Sokalu. — Pierwsze czytanie

sprawozdania Wydziału krajowego o petycyach kilku gmin w przedmiocie zniżenia prestacyj na płace nauczycieli. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacyi hr. Stanisława Skarbka za lata 1890 i 1891. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacyi hr. Stanisława Skarbka za rok 1892. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności jego urzędowych za czas od 1. stycznia po koniec listopada 1893. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy zarządzającej stosunki prawne i ustrój szpitali w kraju. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zakupna realności na cele szpitala lwowskiego tudzież o kredycie na czynności przygotowawcze do budowy klinik. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie kredytu na pogłębienie studni przy praczkarni krajowego szpitala we Lwowie. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z wnioskiem o przyjęcie kosztów utrzymania umysłowego kaleki Mateusza Kowalczyka w domu ubogich w Budapeszcie na fundusz krajowy. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o prośbach Tobiasiewiczów i Kamińskiego o zaopatrzenie. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji Zwierzchności gminy Mokrzany wielkie w powiecie Mościskim o odpisanie należącei się funduszowi krajowemu od tej gminy kwoty 68 zł. 85 ct. z tytułu połowy kosztów leczenia Leopolda Rogalskiego. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycji gminy Szkoło w sprawie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania Katarzyny Kozak w miejskim Zakładzie dla nieuleczalnych we Lwowie. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kredyt na postawienie muru granicznego w szpitalu św. Łazarza w Krakowie. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania technikom prawa wybierania członków Rady miejskiej we Lwowie i Krakowie. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia gmin Koziniec, Ponikiew i Kaczyna z okręgu Sądu powiatowego w Andrychowie a przydzielenia ich do okręgu miejsko delegowanego Sądu w Wadowicach. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o projekcie ustawy tyczącei się ulg legalizacyjnych w sprawach hipotecznych drobiazgowych. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego w Kossowie na terytorium gminy Kossów stary. — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy o przeniesieniu gmin Fehlbach, Kobylnica ruska i Kobylnica wołoska tudzież obszarów dworskich w Kobylnicy ruskiej i wołoskiej z okręgu reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie do okręgu takiejże Reprezentacyi w Jaworowie — Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gmin Świniarsko z przysiółkiem Mała wieś, dalej Gaj i Nlszkowa z Szymanowicami z okręgu sądowego w Starym Sączu do okręgu Sądu delegowanego miejskiego w Nowym Sączu. — Uchwalenie wyboru Komisji administracyjnej, budżetowej, gospodarstwa kraj., gminnej, szkolnej, drogowej, górniczej i petycyjnej. — Wniosek p. Skalkowskiego i tow. w sprawie pomocy dla rolników, dotkniętych zeszłoroczną powodzią i powstrzymania egzekucyj podatków. — Interpelacya p. Abrahamowicza w sprawie ulg podatkowych z powodu wylewów. — Porządek dzienny 2. posiedzenia.

Początek posiedzenia o godz. 12. min. 25 przed południem.

Przewodniczący: JE. Eustachy ks. Sanguszko, Marszałek krajowy.

Ze strony c. k. Rządu: JE. Dr. Kazimierz hr. Badeni c. k. Namiestnik i c. k. komisarz rządowy, radca dworu hr. Łoś.

Obecnych posłów 98.

Marszałek. Najwyższym patentem z 3. grudnia, raczył Najjaśniejszy Pan zwołać Sejm galicyjski na dzień dzisiejszy. Komplet jest, posiedzenie otwieram. Zapraszam na prowizorycznych sekretarzy: pp. Niedzielskiego, ks. Siczynskiego, Wiktora i Trzecieckiego.

Na prowizorycznych kwestorów zapraszam pp. Torosiewicza Emila, Michalskiego, Stanisława hr. Stadnickiego i p. Ochrymowicza.

Wysoki Sejmie!

(Posłowie wstają).

Mając zaszczyt już po raz czwarty powitać Panów z tego miejsca, pozwalam sobie na wstępnie złożyć życzenia, aby ten rok dopiero co rozpoczęty był dla Panów i dla kraju całego rokiem w całej pełni pomyslnym.

Takiego roku potrzebuje kraj gwałtownie. Od szeregu lat nie było prawdziwego urodzaju w kraju, a rok przeszły dał się całemu krajowi we znaki. Bardzo niepomysłny wszędzie, w wielu okolicach był on rokiem strasznej klęski.

Skutki tej klęski były tak dotkliwe, że Wydział krajowy widział się spowodowanym przekroczyć swe atrybucye i przyjść z pomocą zaraz. Pomoc ta mogła być tylko mało wydatną z powodu braku funduszu; donioślejszą była pomoc Rządu, który z uznania godnym pospiechem rozdał znaczniejsze sumy. Tymczasem Wydział krajowy zebrał, o ile to możliwe, daty i wiadomości co do rozmiarów klęski i przychodzi z wnioskami celem zredukowania jej skutków. Pomoc kraju i Państwa ma za zadanie jedynie tym, którzy rzeczywiście zapracować nie są w stanie, dać możność egzystencji, oraz umożliwić obsiew tym, dla których jest on niepodobnym.

To też w interesie ludności naszej, w interesie tych, którym dopomóc chcemy, leży, aby ta pomoc była ostrożnie i sumiennie rozdzielana, w przeciwnym bowiem razie rozbudza nieuzasadnione nadzieje, działa demoralizująco i paraliżuje samopomoc, której niestety mieszkańcom tego kraju bardzo często brak.

Rok nowy, który dopiero się zaczął, będzie dla Galicyi rokiem znaczącym. Wystawa krajowa powszechna przedstawi nam plastycznie niejako rezultat wszystkich usiłowań, które w kraju podjęte były celem podniesienia go; zsumuje wszystkie postępy, jakie na drodze rozwoju moralnego i materialnego uczynił. Będzie to rodzaj egzaminu, który kraj zdał sam przed sobą i przed światem, dowodząc swej dojrzałości. Egzamin ten połączony będzie z nie małym wysiłkiem, a tem bardziej, że Wystawę poprzedził rok klęsk; być może jednak, że właśnie ten wysiłek przyniesie owoce, albowiem jego w społeczeństwie mojem brak.

Miejmy nadzieję, że ta Wystawa będzie bodźcem, który nas pchnie naprzód na drodze zdrowego postępu, że otworzy nowe źródła produkcji, wskaże korzystniejsze drogi zbytu, a co najważniejsze, przyczyni się do utrwalenia wiary w siebie i do wyrobienia wśród społeczeństwa naszego licznego zastępu ludzi energii i praktycznej pracy, bez którego żadne społeczeństwo w dzisiejszych stosunkach utrzymać się nie może.

Jeżeli temu lat trzy powiedziałem z tego tu miejsca, że ku podniesieniu ekonomicznemu kraju ta wys. Izba swoje zrobiła — to mogę z zadowoleniem stwierdzić, że i dalej czyni ona

pod tym względem, co do niej należy, a trzymając się bardzo prawdziwej zasady, że podstawą dobrej polityki są dobre finanse, uporządkowała finanse kraju, polecając Wydziałowi krajowemu konwersyę długu indemnizacyjnego i stworzyła tym sposobem podstawę do szybszego rozwoju ekonomicznego kraju.

Budżet, który Wydział krajowy przedkłada, jest pierwszym po przeprowadzeniu konwersyi, jest też od swoich poprzedników bardzo odmiennym. Zamiast corocznego deficytu — zwyżki, zamiast corocznego szukania kredytu — spłata pożyczek krajowych, która już w roku ubiegłym rozpoczęta, na szerszą skalę w bieżącym roku jest zamierzona. W dość licznych rubrykach widzimy zmniejszenie się wydatków w stosunku do roku przeszłego; w liczniejszych — jest podniesienie się; największego jednak podniesienia doznaje rubryka XIII na cele melioracyjne i regulacyę wód. Rubryka ta podniosła się w tym roku o przeszło 160.000 zł. Podniesienie to tak znaczne, jest wprawdzie po części skutkiem szkód zrzadzonych przez wylewy, po większej jednak części jest ono skutkiem rozwoju akcji uregulowania naszych wód i akcji melioracyjnej — a zatem akcji podnoszącej wartość kraju — akcji kateksochen inwestycyjnej i produktywnej.

Jakkolwiek więc finanse kraju są w stanie, który kwitującym nazwać można, to jednak mam sobie za obowiązek przypomnieć tej wys. Izbie, że wydatki krajowe wzrastać będą i wzrastać muszą bardzo znacznie i to bez nowych uchwał tej wys. Izby, na podstawie istniejących usuw i uchwał, a to głównie na szkolnictwo i na dział sanitarny; że dalej, jeżeli konwersya jest operacją korzystną, to tylko pod warunkiem spłacenia w krótkim terminie innych długów krajowych; (Brawa) że wreszcie Wydział krajowy układając budżet, rachował się ze wszelkimi względami na dobro tak kraju jak i poszczególnych okolic. Jeśli więc Wydział krajowy ma być za finanse kraju odpowiedzialny, to nie może ta wys. Izba podnosić o znaczniejsze sumy wydatków i odstępować od raz ułożonego, przez komisję budżetową rozpatrywanego programu finansowego, który jej za podstawę do uchwalenia konwersyi posłużył. Jeśli Wydział krajowy nie zapomina nigdy, że on jest pełnomocnikiem tylko, a pan to Sejm, to i ta Wysoka Izba niezapomni pewno, że ona także jest pełnomocni-

kiem, a pan to kraj, to ogół płacących podatki. (Brawa).

Z innych przedłożeń Wydziału krajowego wspomnę tu tylko najważniejsze:

Ustawę łowiecką przez Wydział krajowy nieco zmienioną w duchu projektu Wydziału krajowego, wniesionego do Izby w r. 1888.

Projekt ustawy, regulujący stosunek szpitali prowincjonalnych do kraju i Wydziału krajowego, tak pod względem administracji, istniejących, jak pod względem udziału w kosztach nowo zakładających się szpitali.

Ustawę konsumcyjną, albowiem jak wiadomo, ustawa dzisiaj istniejąca wygasa w końcu b. r. W projekcie tym zamierza Wydział krajowy obok już istniejącego opodatkowania piwa, także opodatkowanie konsumcyi spirytusu i wódki. Tym sposobem zamierza Wydział krajowy stworzyć nowe źródło dochodu dla kraju, któreby umożliwiło dalsze zniżki w dodatkach krajowych, idące dalej, aniżeli w tym roku projektowany trzechcentowy opust.

Z dziedziny ustawodawstwa gminnego przedkłada lub przedłoży Wydział krajowy dwie ustawy: Ustawę budowniczą dla wsi, która już była w komisji przedmiotem wyczerpujących obrad i ustawę, zmieniającą ordynację wyborczą w miastach większych, a objętych ustawą gminną z r. 1889.

W roku ubiegłym kraj nasz był widownią zdarzenia, które napełniło radością serca mieszkańców tego kraju, o którym z głębokiem zadowoleniem każdy myśli i długo jeszcze myśleć będzie. Przyjazd Najjaśniejszego Pana do kraju miał mieć czysto wojskowy charakter. Przez przemówienie Cesarskie w Jarosławiu, stał się on faktem wielkiego znaczenia. Cesarz pochwalił nasz rząd krajowy, oraz wyraził uznanie dla postępowania kraju od czasu wprowadzenia parlamentaryzmu, uznał, że to postępowanie było zgodnem z interesem tak Państwa, jak naszej prowincyi. To Cesarskie uznanie, ta pochwała Cesarska dowodzą, że Najjaśniejszy Pan ojcowskiem sercem śledzi tego, co się w kraju dzieje i co nas obchodzi. (Brawa).

Pochwała udzielona Namiestnikowi odbiła się sympatycznym echem po kraju i kraj jej serdecznie przyklasnął (Brawa). Uznanie dla naszej parlamentarnej działalności jest niezawodnie dla naszych reprezentantów tak w Radzie Państwa, jak w tej Wysokiej Izbie wielkiem uspokojeniem,

że drogi, któremi kroczą, są właściwemi i odpowiedzialnemi, skoro sędzia tak kompetentny, a tak nam przychylny, patrzący na sprawy z wysokości swego stanowiska i wzniesłego umysłu, dał im swą aprobatę. Jestto także dla kraju wskazówką i zachętą, by wytrwać i dalej konsekwentnie temi samemi drogami kroczyć. Objęło to Cesarskie uznanie wszystkie nasze reprezentacje, a zatem i nasze Rady powiatowe, dla których jest to zaszczytnem absolutoryum, które z dostojnych ust Monarchy dostało im się właśnie w roku, w którym skończyło się pierwsze 25-lecie ich działalności.

To też podróż Cesarska zmieniła się w pochód tryumfalny, — kraj odczuł słowa Cesarskie, to też mogłem w imieniu kraju powiedzieć Cesarzowi, żegnając Go w Przemysłu:

„Najjaśniejszy Panie, to przeważnie dzieło Twoje, jeżeli stosunki w tym kraju rozwijają się pomyślnie“. (Brawa).

Wdzięczność i przywiązanie dla Najdostojniejszej Osoby Monarchy i Jego Najwyższej Rodziny, pozostaną niezmiennie na zawsze i stanowią łącznik między dwiema narodowościami kraj ten zamieszkującemi. (Brawo).

„Wdziacznist, i przywiazanije do Najdostojniejszej Osoby Monarchy i Jeho Rodyny ostanet sia zawsihdy nezminnuju i stanowyty bude poluczajuczujy czynnyk mezy dwoma narodnostiamy kraj nasz zasedujuczemy“.

W tej myśli wzywam Panów, abyście przystępując do parlamentarnej pracy, wnieśli potrójny okrzyk! Niech żyje Cesarz Franciszek Józef I.

Izba powtarza trzykrotnie: Niech żyje! Mnohaja lita!

JE. P. Namiestnik ma głos.

JE. Namiestnik Kazimierz hr. B ad en i.

Wysoka Izbo!

W imieniu Rządu mam zaszczyt powitać Wysoką Izbę. Mam nadzieję, że szanowni Panowie raczycie sobie tłómaczyć nieco późniejsze zwołanie naszego Sejmu względami, które były wyłącznym tego opóźnienia powodem. Rząd pragnął uszanować dnie świąteczne obu obrządków i wiążące się z temi świętami obyczaje narodowe, które posłów w kołach rodzinnych zatrzymują. Jeżeli wskutek znanych wysokiej Izbie zmian politycznych, które w ostatnich tygodniach

nastąpiły, czas do pracy dla wszystkich Sejmów krajowych w ogóle nieco skąpiej w tym roku wymierzony być musiał, to dla nas w skutek zbiegu dopiero co przytoczonych okoliczności, stał się czas do pracy jeszcze krótszy. Nie wątpię jednak, że gdyby zaszła tego nieodzowna potrzeba, mógłby się jeszcze Sejm nasz w późniejszych miesiącach zebrać po raz drugi niezależnie od sesji przyszej.

O przedłożeniach rządowych mówić bym na razie nie powinien, gdyż nie mam dotąd upoważnienia, by je do łaski marszałkowskiej złożyć. Wspomnę tylko, że pierwszy z projektów wywołany potrzebą stworzenia policji państwowej w Przemyślu, ma na celu, by gmina miasta Przemyśla, korzystając z urzędujących tam organów, mogła na mocy ustawy krajowej przekazać tymże niektóre czynności, należące do własnego zakresu działania gminy.

Zdawało mi się wskazanem tak w interesie budżetu gminy, jak i w interesie jej mieszkańców, jak w końcu i dla uniknięcia możliwych nieporozumień, wynikających z powodu funkcyonowania na ulicach miasta dwóch rodzajów organów bezpieczeństwa, poddać światłej rozwadze Wysokiej Izby projekt, który uwzględni wszystkie w grę wchodzące interesa. Z góry lojalnie oświadczam, że jakkolwiek będzie los przezemnie przedłożonego projektu, Rząd policję państwową w Przemyślu utrzymywać będzie, a organa jej będą się ściśle ograniczać tylko do tych atrybucyj, które według dzisiejszego stanu rzeczy im przysługują, o jakimkolwiek zatem wkraczaniu „jure caduco“ w atrybucye gminy, mowy być nie może.

Drugi projekt zamierza znieść istniejącą do dziś jeszcze przy Namiestnictwie komisję krajową dla wykupna i regulacji ciężarów gruntowych. Komisya ta była do pewnego stopnia związana ze sprawą indemnizacyjną. Rząd już przed laty kilku zamierzał zwrócić się do Wysokiej Izby i ponowić to przedłożenie, które Sejm nasz już w roku 1875 uchwalił był, a które tylko z powodu drobnych niedostatków formalnych Najwyższej Sankeyi nie było uzyskało.

Wstrzymywałem się dotąd z wniesieniem tego projektu ustawy, sądzę jednak, że obecnie, gdy fundusz indemnizacyjny zniknął wskutek konwersyi i fundusz krajowy musiałby ponosić koszty połączone z istnieniem tej komisyi, byłoby

na czasie uchwalić tę ustawę, którą już wszędzie inne kraje koronne dawno przyjęły.

Ustawa ta oddaje judykaturę co do praw służebności, wyliczonych w patencie z r. 1853, o ile dotąd nie były zgłoszone, sądom cywilnym; kwestyę regulacji czy wykupu, dalej kwestyę, czy ma nastąpić wykupno gruntem lub pieniędźmi, przekazuje projekt ten judykaturze Namiestnictwa. Nie potrzebuję dodawać, że cała ta sprawa jest niemal akademyczną, gdyż już ze względu na czas ubiegły i potrzebę dostarczenia w kwestyach spornych świadków, którzyby zeznawali o stanie faktycznym w latach krytycznych, trudno przypuścić, by kwestye sporne pojawiać się mogły. Chodzi więc tylko o to, by z jednej strony oszczędzić funduszowi krajowemu niepotrzebnego wydatku na utrzymanie komisyi, z drugiej strony zapewnić stronom interesowanym, na wypadek, gdyby się jaka kwestya sporna pojawiła, postępowanie sądowe skrócone, uproszczone, ochronić je zatem od długotrwałego procesu cywilnego.

Przedkładam, jak zwykle, w imieniu Rady szkolnej krajowej sprawozdania o stanie szkół średnich i ludowych za ubiegły rok szkolny. Spostrzeżenia i zarządzenia Rady szkolnej krajowej znajdziecie tam, Szan. Panowie, wyczerpująco przedstawione. Z swej strony dodać tylko mogę, że w dziale szkół ludowych zajmuje się Rada szkolna krajowa w tej chwili przede wszystkim wprowadzeniem w życie nowych planów szkolnych, dostarczaniem potrzebnych do tych planów zastosowanych książek, odpowiednio przygotowanych nauczycieli i czuwa, by myśl tych planów była stosownie pojętą, nie spaczoną, lecz przeciwnie, rozwijała się w kierunku, w jakim ją Rada szkolna widzieć rozwiniętą pragnie. — Brak nauczycieli coraz dotkliwiej czuć się daje; muszę jednak z radością zaznaczyć, że frekwencya w seminariach wzrasta, a jeżeli propozycye Rady szkolnej krajowej tak w Wysokiej Izbie, jak i u Pana Ministra oświaty, który z pewnością o nas łaskawie pamiętać będzie, znajdą uwzględnienie, potrafiemy z czasem dostarczyć tylu i takich nauczycieli, jakich kraj i ludność domagać się od nas ma prawo.

W sprawach szkół średnich pracuje Rada szkolna dalej organicznie, systematycznie i wytrwale, tak w kierunku pedagogicznym i dydaktycznym, jak i w kierunku wychowawczym

Rada szkolna nie spuszcza ani na chwilę z oka obowiązków, które na niej ciąży i apeluje tylko do społeczeństwa i rodziny o wytrwałą pomoc, opartą na zaufaniu i szczeroci.

W tym dziale może bardziej jeszcze, jak w innych liczy Rada szkolna na silne poparcie Pana Ministra oświaty, bo kwestya budynków gimnazjalnych staje się coraz bardziej piekącą, a chociaż gminy nasze miejskie wiele pod tym względem ofiarności okazują, to niestety nie zawsze środki materyalne odpowiadają zamiarom i dlatego tu bardzo obfita pomoc Państwa jest nieodzowna, i musi być nagłą. (Brawa).

Dwukrotnie uchwalana rezolucya sejmowa w sprawie umundurowania młodzieży szkolnej została w ostatnich dniach uwzględniona, za co niech mi będzie wolno w imieniu Rady szkolnej złożyć z tego miejsca niniejsze podziękowanie JE. Panu Ministrowi oświaty.

Sprawa szkół fachowych musi, mojem zdaniem, koniecznie w najbliższej przyszłości być uregulowaną. Nie chcę w tej chwili zajmować Wysokiej Izby dłużej tą kwestyą, bo nie da się ona w kilku słowach przedstawić, mniemam zresztą, że będę miał sposobność zapatrywania swoje w właściwej chwili rozwinąć, chciałem tu tylko zaznaczyć, że ta sprawa na nas czeka i uregulowaną być przez Was, Szanowni Panowie, mojem zdaniem winna.

Pożyczka propinacyjna amortyzuje się normalnie; fundusz rezerwowy wzrasta, wynosi obecnie wraz z zasobowym przeszło 9 milionów, dzierżawcy wypłacają się dość regularnie, czynsz dzierżawny roczny wynosi 3,540.000 zł., a zaległości do końca r. z. wynoszą 20.000 zł., jeżeli zaś potrącimy zaległość ostatniego kwartału, wynoszą one tylko około 9000 zł., co po upływie lat czterech od wydzierżawienia można nazwać wynikiem korzystnym.

Uprawnieni mają jeszcze do odebrania około 350.000 zł. w gotówce i 580.000 zł. w obligacjach.

Niestety, nie obeszło się i w roku ubiegłym bez dotkliwych bardzo klęsk i szkód w kraju naszym. Rząd już dwukrotnie asygnował znaczniejsze kwoty dla niesienia pomocy dotkniętym; z kwot tych pierwszą wydano już w jesieni, drugą mamy do dyspozycji na wiosnę; nie wątpię, iż Wysoka Izba uchwali Wydziałowi krajowemu do dyspozycji na ten sam cel

fundusze, a celem tym będzie, na co się szan. Panowie z pewnością wszyscy zgodzić raczycie, nie powetowanie, chociażby tylko w małej części, doznanej szkody, lecz ułatwienie wyżywienia tam, gdzie wszelkich zasobów i zarobków braknie, lub dopomożenie do zasiania, gdzieby to własnymi siłami miało się okazać niemożliwym. Daleki jestem od zamiaru lekceważenia sobie klęsk, które rolników w ostatnich latach nawiedzają, znam dokładnie oplakane stosunki, panujące w wielu okolicach kraju, pragnę tylko, by Wysoka Izba, wraz ze mną, nie przykładła innego znaczenia, do tych udzielanych czy to z funduszków państwowych, czy krajowych, zapomóg, jak to, które one rzeczywiście mieć mogą, i byśmy wspólnie wszystkie nasze siły intelektualne, materyalne i moralne obracali na dźwiganie się, pomimo klęsk, i bez zapomóg, bo nie tędy droga do lepszej doli. Zapomoga, to niestety złe konieczne, chodzi o to, by ją zrobić złem, możliwie małym i ograniczyć do prawdziwej konieczności. Mojem zdaniem, skuteczniejszą jest pomocą fakt, że w ostatnich latach pięciu, po za wszystkimi subwencyami, na budowę dróg asygnowanymi z funduszków tych zapomogowych, dla dostarczenia ludności zarobku, wybudował Rząd z funduszków państwowych 134 kilometrów dróg murowanych, prócz tego subwencyonował z funduszków państwowych budowę 36 dróg i mostów krajowych, powiatowych i gminnych, postawił nieistniejące dotąd komunikacje mostowe na rzekach: Sanie, Dniestrze, i Świcy, razem mostów pięć, i uregulował około 140 kilometrów rzek, niemniej wykonał 19 przekopów, w długości około dziesięciu kilometrów, wydając na to w tych pięciu latach kwotę 4 milionów zł. Do cyfer tych nie wliczam kosztów utrzymania wszystkich istniejących dróg państwowych i dawniejszych regulacji wodnych.

Że klęska elementarna była znaczna, do wodom, że podatków realnych, to jest gruntowych i domowych wpłynęło w pierwszych jedenastu miesiącach roku ubiegłego o 199.349 zł. mniej, jak w tym samym okresie od roku poprzedniego a o 318.127 zł. mniej od preliminarza.

Odpisano zaś już dotąd podatku gruntowego 1,237.775 zł. Że starano się robić wszelkie ułatwienia pod względem formalnym, dowodzą cyfry, bo na 5011 wypadków odrzucono tylko 271 podań z powodu spóźnienia. Przytoczyłem cyfry powyższe w odpowiedzi na nieuchwytnie

zarzuty, które wprawdzie nie bezpośrednio ale mianowcami do mnie dochodziły i pragnąłbym przy tej sposobności powiedzieć jeszcze słów kilka o tej sprawie. Zdaje mi się, iż nie byłoby może wskazaniem rzucać w masę jakieś bliżej nieokreślone hasła, że władze skarbowe zanadto ściągają podatki, lub że należy się starać o wstrzymanie tego ściągania, lub nareszcie, że Pan Minister finansów polecił, by podatków nie ściągać, lub by je ściągać ostrożnie. Raczej mi szanowni Panowie wierzyć, że wszelkie pogadanki o jakiejś śrubie podatkowej, którą się systematycznie bez wyrozumiałości i nie uwzględniając stanu faktycznego przykręca, są nieuzasadnione. Że są pewne uciążliwości z ustaw i przepisów wynikające, zaprzeczyć się nie da, ale czy można od dobrej lub od starającej się być dobrą administracji żądać, by tych przepisów dlatego nie wykonywała, czy tędy ma prowadzić droga do zmniejszenia tych uciążliwości? Zaprzeczyć się także nie da, że w tak wielkiej maszynie administracyjnej, jaką jest administracja skarbowa w Galicyi i w obec faktu, że przeważny zakres działania tej administracji popularnym być nie może, niepodobna się ustrzedz, by pojedyncze kółka nie skrzypiały, by pojedyncze niższe organa nie zapoznawały czasami swych obowiązków i by wskutek tego nie działał się lub nie stało się coś, co z pewnością nie leżało w systemie a pod żadnym warunkiem nie leżało w intencji administracji skarbowej. Ale czy jest wskazaniem, aby wskutek tego starać się i upominać o jakieś ogólnikowe generalne systowania, ściągania lub o odpisanie po za te, na które ustawa przyzwala? Sądzę, że Wysoka Izba zgodzi się ze mną, że nie jest to właściwy sposób wskazywania na rzeczywistą jakąś krzywdę, że nie jest to właściwy środek, aby zapobiedz podobnym niewłaściwościom.

Wysoka Izba raczy przyjąć odemnie uroczyste i stanowcze zapewnienie, że administracja skarbowa żadnych poleceń, mających na celu kogoś krzywdzić, sekować lub obciążać podatkami po nad te, które ustawy przepisują, nie wydawała i nie wydaje, a każde dostrzeżone nadużycie, popełnione przez niższe organa skarbowe i każde ugruntowane zażalenie jej przedstawione, z energią, bezstronnością, życzliwością dla dotkniętych, ścigać, dochodzić i wykorzeniać będzie.

Zdawało mi się, że najwłaściwszem będzie,

by z tego miejsca i w tej Wysokiej Izbie padły te słowa, które mają na celu położyć tamę pewnym ogólnikowym nurtującym między nami pogadankom, któreby dalej wprowadziły kwestję tak pod względem merytorycznym jak i formalnym, na właściwe tory, a w końcu wypowiedziane przezemnie słowa zdołały być dowodem, że ta administracja skarbowa, o której mówiłem, nie może być wrogą krajowi i jego mieszkańcom.

Poruszyłem przed Wysoką Izbą sprawę z kilku działów administracji i starałem się złożyć obraz bądź tego co robimy, bądź w jakim duchu pracujemy. Statut krajowy obowiązku tego na mnie nie wkłada, ale nie mniej chętnie od pierwszego roku swego urzędowania poddaję się temu obowiązkowi, który sobie sam stworzyłem, z pełną świadomością tego, co czynię. (Brawa.) Stało się to u mnie potrzebą serca i rozumu, bo pragnę odpowiadać przed Sejmem krajowym za wszystko, co na swem stanowisku zdziałalem. (Brawa) zdziałać mogę lub spełnić nie potrafię. Tych kilka słów ostatnich raczy Wysoka Izba przyjąć jako określenie mych usiłowań, z jakimi pracy Waszej Szan. Panowie, towarzyszyć zamierzam. (Huczne brawa).

Zastępować mię będzie jak zwykle radca Dworu hrabia Łoś, którego łaskawym względem Wysokiej Izby polecić sobie pozwalam.

Marszałek. Mam smutny obowiązek wspomnieć o naszych zmarłych:

Pierwszym, którego śmierć z naszego grona zabrała, był Zygmunt Kozłowski. Wybrany do Sejmu razy kilka, przebył w nim z przerwami bardzo długie lata. Zajmował się gorąco sprawami krajowemi, a głos jego słyszeliśmy przy każdej ważnej sprawie. Szedł rzadko za prądem, zwykle walczył z nim, zawsze z odwagą i z przekonania i z otwartą przyłbicą oddawał się z wielką pracowitością obowiązkom poselskim.

Drugim był Maryan Mazaraki. Zasiadał w tej izbie od lat kilku i tak w powiecie, jak w Sejmie pojednawczo działał i używał zasłużonego miru.

Trzecim z rządu uległ Antoni Golejewski. Należał do tych weteranów, z których dwóch jeszcze mamy, a którzy bez przerwy zasiadali w tej Izbie, od czasu jej powstania. Postać zaiste typowa i charakterystyczna. Zabierał głos często, by w krótkich i ciętych przemówieniach

odeprzeć zarzuty przeciwnika, lub wyjaśnić kwestyę formalną. Z wielką przytomnością, lecz bez sarkazmu, często zwalczał, lecz nie ranił.

Ostatnim jest ksiądz Jan Sirko. Był on dobrym kapłanem i proboszczem, a zarazem cichym pracownikiem w Sejmie. Cześć ich pamięci!

Upraszam panów, byście przez powstanie raczyli oddać cześć naszym zmarłym.

(Posłowie wstają z miejsc).

Otrzymałem prośby następujące o urlopy: JE. p. Dunajewski prosi o urlop na dni 8. JE. p. minister Madejski również na dni 8. JE. p. minister Jaworski o urlop na dni 8. Poseł Paszkowski na dni 2. P. Popowski na dni 2. P. Rogoyski na dni 2. P. Stręk na dni 6.

Tych wszystkich urlopów z własnej mocy udzieliłem, zaś posłowie:

Roman Potocki prosi o urlop na 5 tygodni, poseł Adam Asnyk z powodu choroby na całą sesję sejmową, poseł Borkowski do końca miesiąca, JE. poseł Ludwik Wodzicki do końca sesji, p. Kornel Horodyski na dni 14, p. Piotr Gross na miesiąc, p. Pietruski na dni 14. Upraszam tych panów, którzy się zgadzają na udzielenie tych urlopów dopiero co odezwanym posłom, aby zechcieli rękę podnieść. (Większość). Urlopów udzielono.

Wreszcie ks. biskup stanisławowski Kuliński i ks. biskup Tarnowski, Łobos uniewinniają swoje nieprzybycie na Sejm obciążeniem pracami zawodowymi.

Przystępujemy obecnie do porządku dziennego:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy budowniczey dla pomniejszych miejscowości i zmiany ustawy budowniczey z 4. kwietnia 1889 Nr. 31. Dz u. kr. (Aleg. 1.)

Sprawozdawca p. Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Dr. Wereszczyński. Wnoszę pod względem formalnym raczy Wyroki Sejm uchwalić wybór komisji administracyjnej złożonej z 18 członków i odesłać do tej komisji ten przedmiot do załatwienia.

P. Emil Torosiewicz. Proszę o głos.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Głos ma p. Emil Torosiewicz.

P. Emil Torosiewicz. Zważywszy, że nie wszystkie sprawy polecane przez Wys. Sejm zostaną w komisji załatwione, zważywszy, że brak czasu był tego przyczyną, jak to oświadczył zastępca przewodniczącego komisji, zważywszy, że nasza kadencya będzie zapewne krótką a Wys. Izbie zależy na tem, ażeby wszystkie sprawy były załatwione, wnoszę, żeby komisję budżetową powiększyć o dwóch członków.

Marszałek. Teraz chodzi o wybór komisji administracyjnej, gdy będziemy uchwalać wybór komisji budżetowej podam poprawkę posła Torosiewicza pod głosowanie.

Czy żąda kto jeszcze głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wyborem komisji administracyjnej złożonej z 18 członków, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto się zgadza z odesłaniem tego przedłożenia do tej komisji, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy Kryczka w powiecie Bohorodczańskim o przyjęcie na fundusz krajowy kwoty 705 zł. 80 ct. względnie 724 zł. 96 ct. a. w. należącej się gminie m. Budapesztu za utrzymanie czworga małoletnich sierót po ś. p. Jerzym Daszkiewicz. (Aleg. 2.)

Sprawozdawca p. Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Dr. Wereszczyński. W imieniu Wydziału krajowego wnoszę:

Wysoka izba raczy uchwalić wybór komisji budżetowej, złożonej z 18 członków i odesłanie jej tego przedmiotu do załatwienia. Zarazem oświadczam, że przeciw pomnożeniu liczby członków komisji budżetowej nie mam nic do zarzucenia.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Prócz wniosku Wydziału jest poprawka p. Torosiewicza.

P. Dr. Stanisław hr. Badeni. Proszę o głos.

Marszałek. P. Stanisław hr. Badeni ma głos.

P. Stanisław hr. Badeni. Zwrócę tylko uwagę Wysokiej Izby na to, że im większa jest ilość członków komisji, tem trudniej o kom-

plet i wskutek tege żadnej komisji dotąd, prócz petycyjnej nie było, któraby się składała z 20 członków. Prócz tego muszę powiedzieć, że wnioski o powiększenie liczby członków komisji wychodziły zawsze z komisji samej. Rzeczą jest zupełnie nową, żeby już Wys. Izbie z góry powiedziano, że nie ulega wątpliwości, iż w komisji nie dadzą sobie rady. Ja przeto obstałem przy pierwotnej ilości członków komisji budżetowej.

Marszałek. Gdy nikt głosu więcej nie żąda, rozprawa zamknięta. Podam pod głosowanie naprzód cyfrę wyższą. Kto się zgadza z wyborem komisji budżetowej z 20 członków, zechce rękę podnieść. (Mniejszość). Poprawka upadła. Kto się zgadza z wyborem komisji budżetowej z 18 członków raczy rękę podnieść. (Większość). Jest wybrana. Kto się zgadza, aby sprawozdanie o petycji gminy Kryczki przydzielono komisji budżetowej, raczy rękę podnieść. (Większość). Przyjęto.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy Falenberg w pow. Dobromilskim o przyjęcie na fundusz krajowy kwoty 564 zł. 33. ct. a. w. należącej się gminie m. Budapesztu za utrzymanie Anny i Karola Majerów. (Aleg. 3.)

Sprawozdawca p. Wereszczyński ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. Dr. Wereszczyński. Pod względem formalnym wnoszę odesłanie przedmiotu tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy Czarnołosce w powiecie Tłumackim o przyjęcie na fundusz krajowy kwoty 230 zł. 16 ct. uiszczonej gminie miasta Stanisławowa tytułem zwrotu kosztów utrzymania sierót po ś. p. Włodzimierzu Raczyńskim. (Aleg. 4.)

Sprawozdawca poseł Dr. Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Wereszczyński. Pod względem

formalnym wnoszę odesłanie przedmiotu tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielienia przysiółka Kalasantówki ze związku gminy politycznej Bucniów powiatu tarnopolskiego, a przydzielenia go do gminy politycznej Chodackowa wielkiego w tym samym powiecie. (Aleg. 5.)

Sprawozdawca poseł Dr. Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Dr. Wereszczyński. Pod względem formalnym wnoszę o odesłanie przedmiotu tego do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych tudzież o organizacji krajowej służby dozorców melioracyjnych. (Aleg. 6.)

Sprawozdawca poseł Dr. Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Dr. Wereszczyński. Pod względem formalnym wnoszę: raczy Wysoka Izba uchwalić wybór komisji gospodarstwa krajowego z 17 członków i przekazać jej to sprawozdanie do załatwienia.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wyborem komisji gospodarstwa krajowego, złożonej z 17 członków, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Kto się zgadza z odesłaniem tego przedłożenia do komisji gospodarstwa krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy Łątki dolnej o przyjęcie na fundusz krajowy kwoty 312 zł. 90 ct. tytułem kosztów utrzymania nieletniego Jana Jagielskiego w Budapeszcie. (**Aleg. 7.**)

Sprawozdawca poseł Dr. Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Dr. Wereszczyński. Pod względem formalnym wnoszę o odesłanie przedmiotu tego do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu funduszu krajowego na r. 1894. (**Aleg. 8.**)

Sprawozdawca poseł Romanowicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Romanowicz. Wydział krajowy wnosi: Wysoki Sejm raczy ten przedmiot odesłać do załatwienia do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o dalszych czynnościach w sprawie konwersji długu indemnizacyjnego i w sprawie urzędzenia administracji pożyczek krajowych. (**Aleg. 9.**)

Sprawozdawca poseł Romanowicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Romanowicz. Wydział krajowy wnosi o odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ulg dla W. Ks. Krakowskiego z powodu konwersji długu indemnizacyjnego. (**Aleg. 10.**)

Sprawozdawca poseł Romanowicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Romanowicz. Wydział krajowy wnosi: Wysoki Sejm raczy ten przedmiot odesłać do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia płac nauczycieli stolarstwa i tokarstwa, tudzież nauczyciela rysunków i snycerstwa przy szkole wydziałowej męskiej w Sokalu. (**Aleg. 11.**)

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Chamiec. Stawiam wniosek, ażeby ten przedmiot przekazać do załatwienia komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycyach kilku gmin w przedmiocie zniżenia prestacji na płace nauczycieli. (**Aleg. 12.**)

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Chamiec. Czynię wniosek, ażeby ten przedmiot przekazać do załatwienia komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacji hr. Stanisława Skarbka za lata 1890 i 1891. (**Aleg. 13.**)

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Chamiec. Czynię wniosek, ażeby ten przedmiot odesłać do załatwienia do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda,

rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacyi hr. Stanisława Skarbka za rok 1892. (Aleg. 14.)

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Chamiec. Czynię wniosek, ażeby przedmiot ten odesłać do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności jego urzędowych za czas od 1. stycznia po koniec listopada 1893. (Aleg. 15.)

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Chamiec. Czynię wniosek, ażeby to sprawozdanie o ile dotyczy departamentu I. przekazać komisji gminnej złożonej z 9 członków, która jeszcze nie jest wybrana, — o ile dotyczy departamentu II. komisji gospodarstwa krajowego, — o ile dotyczy departamentu III. do komisji szkolnej, złożonej z 18 członków, która jeszcze nie jest wybrana, — o ile dotyczy departamentu IV. do komisji drogowej, złożonej z 14 członków, która jeszcze nie jest wybrana, — o ile dotyczy departamentu V. do komisji administracyjnej, — a o ile dotyczy departamentu VI. do komisji prawniczej z 9 członków, która także jeszcze nie jest wybrana.

Marszałek. Jest wniosek wyboru komisji gminnej, złożonej z 9 członków i odesłania do niej części tego sprawozdania. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek wyboru komisji gminnej z 9 członków zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto się zgadza z odesłaniem części tego sprawozdania do tej komisji, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Jest wniosek wyboru komisji szkolnej, złożonej z 18 członków i odesłania do niej części tego sprawozdania. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, roz-

prawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek wyboru komisji szkolnej z 18 członków zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto się zgadza z odesłaniem części tego sprawozdania do komisji szkolnej, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Jest wniosek wyboru komisji prawniczej z 9 członków i odesłania do niej części sprawozdania. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek wyboru komisji prawniczej z 9 członków, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto się zgadza z odesłaniem części tego sprawozdania do tej komisji zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Wreszcie jest wniosek wyboru komisji drogowej z 14 członków i odesłania do niej części tego sprawozdania. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek wyboru komisji drogowej z 14 członków zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto się zgadza z odesłaniem części sprawozdania do tej komisji, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Wreszcie jest wniosek odesłania części tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego i do administracyjnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek odesłania odpowiednich części tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego i do komisji administracyjnej, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy urządzającej stósunki prawne i ustrój szpitali w kraju.

Sprawozdawca p. Hoszard ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Dr. Hoszard. Wnoszę imieniem Wydziału krajowego odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek p. sprawozdawcy, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje punkt 17.
Sprawozdawca członek Wydziału krajowego
p. Dr. Hoszard (czyta):

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zakupu realności na cele szpitala Lwowskiego tudzież o kredycie na czynności przygotowawcze do budowy klinik. (**Aleg. 17**).

Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek sprawozdawcy, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje punkt 18.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego
p. Dr. Hoszard (czyta):

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie kredytu na pogłębienie studni przy praczkarni krajowego szpitala we Lwowie. (**Aleg. 18**).

Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek p. sprawozdawcy, zechce rękę popnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Przystępujemy do punktu 19.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego
p. Dr. Hoszard (czyta):

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z wnioskiem o przyjęcie kosztów utrzymania umysłowego kaleki Mateusza Kowalczyka w domu ubogich w Budapeszcie. (**Aleg. 19**).

Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek p. sprawozdawcy, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje punkt 20.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego
p. Dr. Hoszard (czyta):

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o prośbach Tobiasiewiczów i Kamińskiego o zaopatrzenie. (**Aleg. 20**).

Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek sprawozdawcy, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje punkt 21.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego
p. Dr. Hoszard (czyta):

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji Zwierzchności gminy Mokrzany wielkie w powiecie Mościskim o odpisanie należącej się funduszowi krajowemu od tej gminy kwoty 68 zł. 85 ct. z tytułu połowy kosztów leczenia Leopolda Rogalskiego. (**Aleg. 21**).

Wnoszę imieniem Wydziału krajowego odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z kolei następuje punkt 22.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego
p. Dr. Hoszard (czyta):

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycji gminy Szkło w sprawie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania Katarzyny Kozak w miejskim Zakładzie dla nieuleczalnych we Lwowie. (**Aleg. 22**).

Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek sprawozdawcy, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje punkt 23.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego
p. Dr. Hoszard (czyta):

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kredyt na postawienie muru granicznego w szpitalu św. Łazarza w Krakowie. (**Aleg. 23**).

Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda,

rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek sprawozdawcy, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z kolei następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania technikom prawa wybierania członków Rady miejskiej we Lwowie i Krakowie. (**Aleg. 24**).

Sprawozdawca p. Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Dr. Sawczak. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji prawniczej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do komisji petycyjnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Z kolei następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia gmin Koziniec, Ponikiew i Kaczyna z okręgu sądu powiatowego w Andrychowiu a przydzielenia ich do okręgu miejsko-delegowanego sądu w Wadowicach. (**Aleg. 25**).

Sprawozdawca p. Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Dr. Sawczak. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do komisji administracyjnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Z kolei następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o projekcie ustawy dotyczącej się ulg legalizacyjnych w sprawach hipotecznych drobiazgowych. (**Aleg. 26**).

Sprawozdawca p. Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Dr. Sawczak. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji prawniczej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do komisji prawniczej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się

z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Z kolei następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia siedziby ek. Sądu powiatowego w Kossowie na terytorium gminy Kossów stary. (**Aleg. 27**).

Sprawozdawca p. Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Dr. Sawczak. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji prawniczej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do komisji prawniczej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Z kolei następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy o przeniesieniu gmin Fehlbach, Kobylnica ruska i Kobylnica wołoska, tudzież obszarów dworskich w Kobylnicy ruskiej i wołoskiej z okręgu reprezentacji powiatowej w Cieszanowie do okręgu takiejże reprezentacji w Jaworowie. (**Aleg. 28**).

Sprawozdawca p. Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Dr. Sawczak. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do komisji administracyjnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Z kolei następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gmin Świniarsko z przysiółkiem Mała wieś, dalej Gaj i Nizkowa z Szymanowicami z okręgu sądownego w Starym Sączu do okręgu sądu delegowanego miejskiego w Nowym Sączu. (**Aleg. 29**).

Sprawozdawca p. Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Dr. Sawczak. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do komisji administracyjnej. Roz-

prawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Porządek dzienny jest wyczerpany. Do formalnego traktowania spraw prosił o głos p. Wiktor. Udzielam mu go.

Sekretarz p. Wiktor. Wszelkie sprawy i petycje, które nie bywają przydzielane specjalnym komisjom, odsyłane bywają do komisji petycyjnej, wnoszą przeto, żeby Wysoka Izba uchwalić raczyła wybór komisji petycyjnej z 24 członków.

Marszałek. Jest wniosek wyboru komisji petycyjnej z 24 członków. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, podają ten wniosek pod głosowanie, kto się z nim zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Wpłynął do Izby wniosek. Proszę p. Sekretarza o jego odczytanie.

Sekretarz p. Wiktor (czyta):
L. S. 41/1894.

W n i o s e k.

Wiadome są powszechnie ciężkie klęski, jakie w roku ubiegłym dotknęły rolników w bardzo wielu powiatach naszego kraju. Ustawiczne sloty oddziały zębnie na rozwój ziemioplodów; w licznych miejscowościach nie mogli nawet rolnicy zebrać szczupłego plonu całorocznej pracy. Klęska ta jest tak ogólna, że tylko jako wyjątki są wymieniane okolice, których ten nieurodzaj nie dotknął. Oprócz tej powszechnej niemal klęski w powiatach nadrzecznych rozległe obszary zniszczone zostały powodzią. Zasoby gmin lub powiatów nie mogą wystarczyć dla zapobieżenia najdotkliwszej nędzy, — mianowicie tam, gdzie głód zagraża i gdzie właścicielom brak środków do zasiewów wiosennych — niezbędna jest pomoc z funduszków państwa i kraju.

W równie trudnym położeniu znajdują się właściciele mniejszych folwarków i dzierżawcy, których wspomniane klęski wszelkich pozbawiły zasobów. Udzielenie przeto zasiłku ze skarbu krajowego dla zaradzenia najnaglejszym przynajmniej potrzebom ludności rolniczej jest koniecznym, a Wydział krajowy powinien Sejmowi jak najrychlej stosowne wnioski przedstawić.

Pomoc ze skarbu państwa już przyznana jest nader niedostateczną, a jest rzeczą Sejmu o zasiłek odpowiedni z funduszków państwowych w drodze właściwej się upomnieć.

Wszelka jednak pomoc ze strony państwa i kraju nie przyniosłaby pożądanego rezultatu, jeżeli egzekucje podatkowe w okolicach klęską dotkniętych będą bezwzględnie przeprowadzane.

Z tych powodów podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przedstawił Sejmowi jak najrychlej odpowiednie propozycje co do wyznaczenia z funduszków krajowych stosownej sumy, któraby umożliwiła udzielenie pomocy ludności właściańskiej, zagrożonej głodem i pozbawionej środków do pozyczenia zasiewów wiosennych, niemniej też znajdujących się w podobnie trudnym położeniu właścicielom mniejszych folwarków i dzierżawcom.

2) Wzywa się c. k. Rząd, aby wyjednał z funduszków państwowych odpowiedni zasiłek na cele powyżej wskazane i umożliwił w ten sposób rozwinięcie na szersze rozmiary akcyi ratunkowej dla przyniesienia skutecznej pomocy ludności rolniczej.

3) Wzywa się c. k. Rząd o polecenie władzom skarbowym, aby w okolicach dotkniętych klęską nieurodzaju lub powodzi wstrzymane zostało ściąganie przymusowe podatków i innych należności rządowych do końca września b. r.

We Lwowie 10. stycznia 1894.

Skalkowski w. r.
wnioskodawca.

Wincenty Gnoiński. J. Męciński. Wiktor. Sękowski. Ćwikliński. Stanisław Stadnicki. M. Rey. Z. Dembowski. Klemens Dzieduszycki. Edward Micewski. Zdzisław Skrzyński. Szeptycki. St. Brykczyński. Mikołaj Krzysztofowicz. Wład. Struszkiewicz. J. Gnoiński. Tadeusz Langie. Pilat.

Marszałek. Jest dostateczna ilość podpisów w tym wniosku. Zwracam uwagę Szanownych Wnioskodawców, że sprawozdanie w tym względzie Wydziału krajowego jest w druku i prawdopodobnie jutro lub pojutrze będzie rozdane.

Z wnioskiem tym postąpię regulaminowo. Jest jeszcze interpelacya do komisarza rządowego, proszę p. Sekretarza o jej odczytanie.

Sekretarz p. Trzeciński (czyta):

L. s. 42.

Interpelacya

do Wgo pana Komisarza rządowego!

Zważywszy, iż kraj nasz prócz kilkurazowemi niszczącymi powodziemi, dotknięty został w roku zeszłym w trzech czwartych częściach przestrzeni swej uprawnej, najzupełniejszym nieurodzajem głównych ziemiopłodów, tudzież częściowem zniszczeniem plonów przez deszcz.

Zważywszy następnie, iż w kraju naszym czysto-rolniczym pieniądz uzyskany z sprzedaży produktów rolniczych stanowi główne jego źródło dochodów, ze zbioru zaś 1893 roku, nietylko wywóz tychże produktów poza granice kraju zupełnie jest wykluczony, lecz przeciwnie dla konsumcyi ściśle krajowej do dziś już tysiące cetnarów metrycznych przynicy, żyta, owsa, kukurydzy, i kartofel z Węgier i Rosyi sprowadzono.

Zważywszy, iż wskutek powyż skreślonego stanu rzeczy, bilans finansowy kraju, zwłaszcza co do renty gruntowej, wykaże milionowe niedobory, które dotkliwym materyalnem zubożeniem ludności rolniczej, a przeto wzrostem w jej odłужeniu i wyczerpaniem zasobów odbić się muszą.

Zważywszy wreszcie, na dawno już wprowadzone znaczne ulgi w ściąganiu podatków, gruntowego i domowo klasowego w Czechach, tudzież przyznane tamże opusty w podatku gruntowym, z powodu posuchy — która w znacznej części kraju tego, zeszłoroczny plon z pierwszego sprzętu traw, jakoteż zboża znacznie uszczupliła, — podpisani mają zaszczyt zapytać wysoki c. k. Rząd:

1. a) Jakie ulgi zamierza wprowadzić Wysoki c. k. Rząd pod względem terminów płatności podatku gruntowego i domowo klasowego w powiatach dotkniętych nieurodzajem w pierwszych ośmiu miesiącach r. b. lub co w tej mierze zarządzone już zostało.

b) Czy i o ile w tuż co rzeczonych powiatach przymusowe ściąganie zaległości w podatkach gruntowym, względnie domowo klasowym powstrzymanem zostanie?

2. a) Ile podań w sprawie opustu podatku gruntowego z powodu klęsk elementarnych załatwiła już na mocy §. 1. alinea pierwsza ustawa z d. 6. czerwca 1888 i Rozp. Ministr. Skarbu

z d. 1. lipca 1888 krajowa c. k. Dyrekcyja Skarbu? a ile czeka jeszcze załatwienia?

b) Jaką jest kwota ryczałtowa dotąd przyznanego opustu podatku gruntowego z powodu wydarzeń żywiołowych (szkód elementarnych).

3. a) Ile podań wniesionych zostało o przyznanie opustu w podatku gruntowym z powodu szkód w ziemiopłodach wskutek ciągłych deszczów podczas zbiorów w roku zeszłym?

b) Ile z tych podań uzyskało pozwolenie Ministra Skarbu co do zastosowania postanowień ustawy z dnia 6. czerwca 1888 w celu odpowiedniego rozmiarom szkody odpisania podatku gruntowego?

c) Jaką jest kwota ryczałtowa z tego tytułu odpisanego podatku gruntowego?

Lwów dnia 10. stycznia 1894

Abrahamowicz w. r.
jako interpelujący.

Wojciech Dzieduszycki, M. Krzysztofowicz, Szepteyki, B. Horodyski, J. Puzyna, Tyszkowski, Stan. Dzieduszycki, Szeliski, Emil Torosiewicz, Schnell, M. Wolański, Polanowski, Klemens Dzieduszycki, M. Torosiewicz, Oktaw Sala, Sękowski, Eustachy Zagórski.

Marszałek. Interpelacyę tę udzielił p. komisarzowi rządowemu.

Następne posiedzenie jutro o godzinie 11. rano, proszę p. Sekretarza o odczytanie porządku dziennego jutrzejszego posiedzenia.

Sekretarz p. Wiktor (czyta):

Porządek dzienny

2. posiedzenia, 5. sesyi, VI peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we czwartek dnia 11. Stycznia 1894 o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyj emerytowanych nauczycieli, tudzież wdów po nauczycielach o udzielenie lub podwyższenie emerytury, względnie daru z łaski.

Sprawozdawca poseł Chamiec.

2. Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Dolińskiego.

Sprawozdawca poseł Chamiec.

3. Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze dwóch posłów na Sejm krajowy z kuryi większych posiadłości byłego obwodu Kołomyjskiego.

Sprawozdawca poseł Chamiec.

4. Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kurii większych posiadłości byłego obwodu Sanockiego.

Sprawozdawca poseł Chamiec.

5. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy miasteczka Strusowa powiatu Trembowelskiego o zezwolenie na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych oraz od piwa i miodu.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński.

6. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie szkód zrządzonych na drogach krajowych, wskutek klęsk powodzi i długotrwałych deszczów w r. 1893.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz.

7. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia osobnego oddziału parcelacyjnego w Banku krajowym.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz.

8. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie omycia drogi gminnej Sanok-Mrzygłód.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz.

9. Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę w Borusowej.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz.

10. Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Białce w Kaniowie i takichże opłat na drodze powiatowej Przemyślańsko-Świrskiej.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz.

11. Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych:

1. Radzie powiatowej w Rzeszowie od dwóch mostów na Strugu na drodze Tyczyn-Jawornik;
2. Radzie powiatowej w Kamionce Strumiłowej na drodze powiatowej Jabłonówka - Busk - Rakobuty;
3. Radzie powiatowej w Staremmieście od mostu na rzece Strwiążu;
4. Radzie powiatowej w Pilźnie na drodze powiatowej Pilzno - Radomyśl;

5. Radzie powiatowej w Kolbuszowej na drodze powiatowej Rzeszowsko-Kolbuszowskiej.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz.

12. Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę pod Niepolomicami.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz.

13. Propozycja Wydziału krajowego w sprawie wyboru jednego członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

Sprawozdawca poseł Edward Jędrzejowicz.

14. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania datku na wychowanie sierotom pozostałym po ś. p. Dr. Żegocie Króweczyńskim, byłym prymariuszu szpitala Lwowskiego.

Sprawozdawca poseł Hoszard.

15. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowy nowego dachu nad kotłownią i urządzenia wentylatora w kuchni zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca poseł Hoszard.

16. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie urządzenia krajowej osady poprawczej dla nieletnich wychowanców i krajowego Zakładu przymusowej pracy i poprawy dla dorosłych mężczyzn.

Sprawozdawca poseł Sawczak.

17. Wybór 4 sekretarzy, 4 kwestorów i 12 rewidentów.

18. Wybór komisyj a mianowicie:

komisji budżetowej		z 18 członków
" gminnej	" 9	"
" prawniczej	" 9	"
" administracyjnej	" 18	"
" szkolnej	" 18	"
" drogowej	" 13	"
" gospodarstwa krajowego	" 17	"
" petycyjnej	" 24	"

Marszałek. Więc na porządku dziennym jest cały szereg przedłożeń Wydziału krajowego do pierwszego czytania i wybory do komisyj. Posiedzenie zamykam.

Koniec posiedzenia o godz. 1. 35 minut po południu.